

Kommunale gebyrer - Budsjett 2026

Kristiansund kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost. Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Dette betyr at hvis kommunen har bokført et overskudd som er eldre enn fire år, må dette brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2021 i sin helhet være disponert innen 2026.

Utfordringer med selvkostbudsjettet

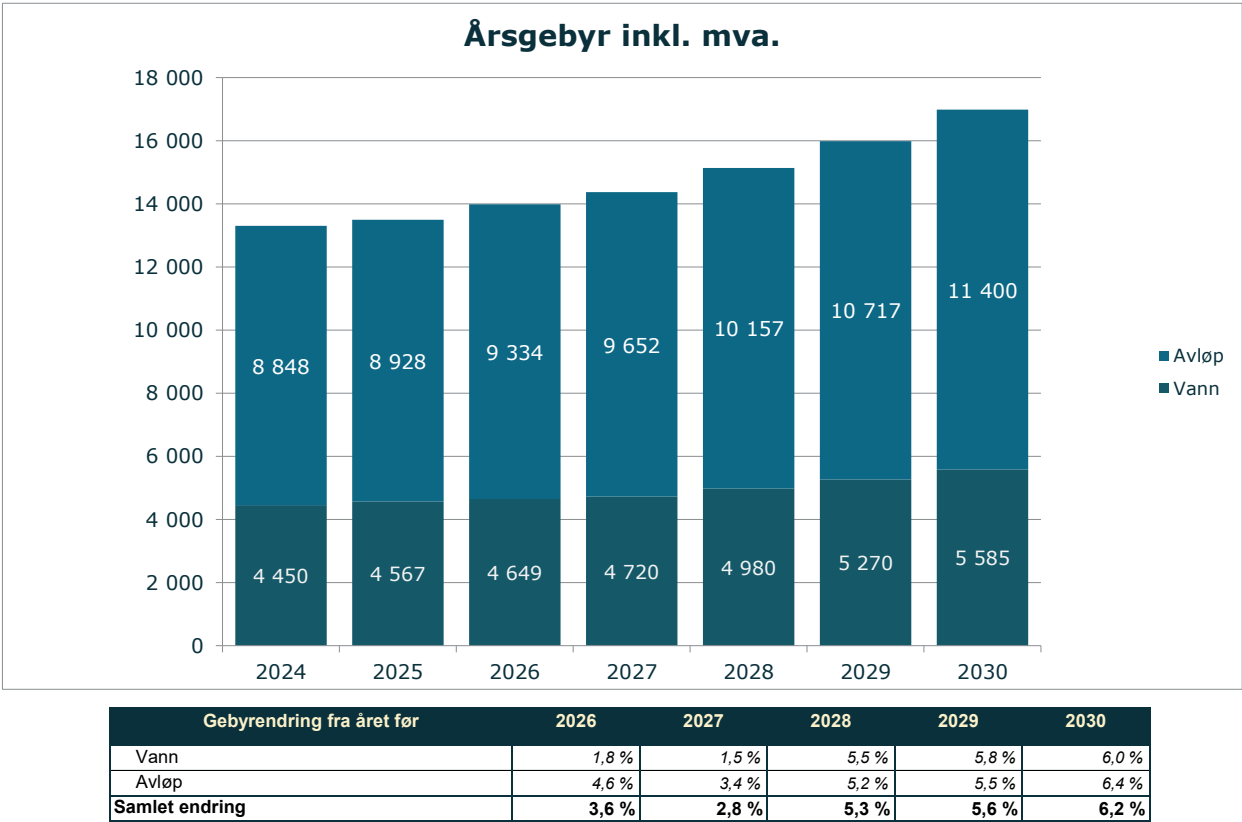
Det er en rekke faktorer som påvirker selvkostresultatet og som ligger utenfor kommunens kontroll. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (3 mnd NIBOR + 0,7 %-poeng), kapasitetsbegrensninger ved gjennomføring av planlagte prosjekter, samt usikre utgifter og inntekter. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet.

Generelle forutsetninger

Kalkylerenten er anslått å bli 4,43 % i 2026. Budsjettet er utarbeidet den 4. september 2025. Tallene for 2024 viser endelig etterkalkyle, tallene for 2025 er prognostiserte verdier, mens tallene for 2026 til 2029 er budsjett-/økonomiplan. Ved behov for ytterligere grunnlagstall og beregningsmetoder henvises det til kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Gebyrutvikling for vann og avløp

Fra 2025 til 2026 foreslås en samlet gebyrøkning på rundt 3,6%. Vann øker med 1,8% og avløp øker med 4,6%. I perioden 2024 til 2029 øker samlet gebyr med kr 2 689, fra kr. 13 298 i 2024 til kr 15 987 i 2029. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig gebyrøkning på 4 %. Gebyreksempelene for vann og avløp er basert på et årlig vannforbruk på 132 kubikkmeter.

Kristiansund kommune benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune til for- og etterkalkulasjon av kommunale gebyrer. Modellen benyttes for tiden av flere enn 300 norske kommuner og selskap. Forslaget til gebyrsatser for 2026 er utarbeidet av Kristiansund kommune i samarbeid med Momentum by Visma som har mer enn 21 års erfaring med selvkostberegninger og -rådgivning og bred erfaring rundt alle problemstillinger knyttet til selvkost.

Vann - 2024 til 2030

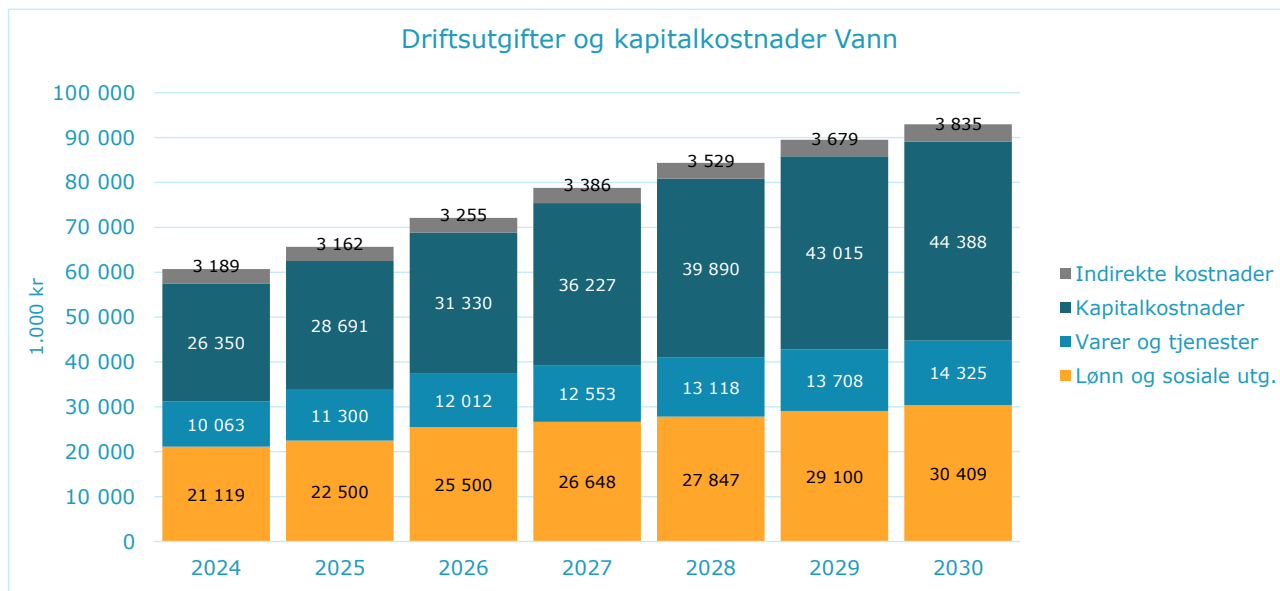
Gebyrsetter - Vann 2024 til 2030

De samlede gebyrinntektene for vann i er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. Årsgebyret er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. For 2026 er det beregnet at abonnementsgebyret bør settes til 1 772 kroner og forbruksgebyret bør settes til 21,79 kroner/m³ for å dekke kommunens forventede kostnader. Det gir et samlet årsgebyr på 4 649 kroner for en standardabonnent med årlig vannforbruk på 132 m³.

Gebyrsetter, Vann (inkl. mva.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	1 773	1 819	1 772	1 921	2 053	2 173	2 303
Endring, abonnementsgebyr		2,6 %	-2,6 %	8,4 %	6,9 %	5,8 %	6,0 %
Forbruksgebyr (kr/m ³)	20,29	20,82	21,79	21,21	22,17	23,46	24,86
Endring, forbruksgebyr		2,6 %	4,7 %	-2,7 %	4,6 %	5,8 %	6,0 %
Årsgebyr ved 132 m ³ årlig forbruk	4 450	4 567	4 649	4 720	4 980	5 270	5 585
Endring fra året før		2,6 %	1,8 %	1,5 %	5,5 %	5,8 %	6,0 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Vann

Diagrammet viser den forventede utviklingen av kostnadene for vann frem mot 2030.

Fra 2025 til 2026 forventes de totale kostnadene å øke med 10,16 %, hvorav lønnsutgiftene øker mest med omtrent 3 000 000 kroner. Kapitalkostnadene utgjør 43,46 % av de totale kostnadene og forventes å øke med 13,1 millioner kr fra 2026 til 2030 som følge av planlagte investeringer.

Selvkostoppstilling Vann

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	21 119	22 500	25 500	26 648	27 847	29 100	30 409
11*** Varer og tjenester	5 911	6 400	7 098	7 418	7 751	8 100	8 465
12*** Varer og tjenester	4 153	4 900	4 914	5 135	5 366	5 608	5 860
14*** Overføringsutgifter	21	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	31 203	33 800	37 512	39 200	40 964	42 808	44 734
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	13 461	14 224	13 797	15 821	17 236	18 080	18 435
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	12 888	14 468	17 534	20 405	22 654	24 935	25 953
Sum kapitalkostnader	26 350	28 691	31 330	36 227	39 890	43 015	44 388
Indirekte kostnader (drift og kapital)	3 189	3 162	3 255	3 386	3 529	3 679	3 835
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-1 989	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	58 753	65 654	72 097	78 813	84 384	89 502	92 957
Gebyrinntekter	66 108	74 200	75 073	75 697	79 583	84 043	87 310
Selvkostresultat	7 354	8 546	2 976	-3 116	-4 801	-5 459	-5 647
Selvkost dekningsgrad i %	112,52 %	113,02 %	104,13 %	96,05 %	94,31 %	93,90 %	93,92 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond 01.01	-2 559	4 844	13 799	17 452	15 011	10 755	5 647
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	7 354	8 546	2 976	-3 116	-4 801	-5 459	-5 647
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	49	408	677	675	545	352	124
Selvkostfond 31.12	4 844	13 799	17 452	15 011	10 755	5 647	124

Avløp - 2024 til 2030

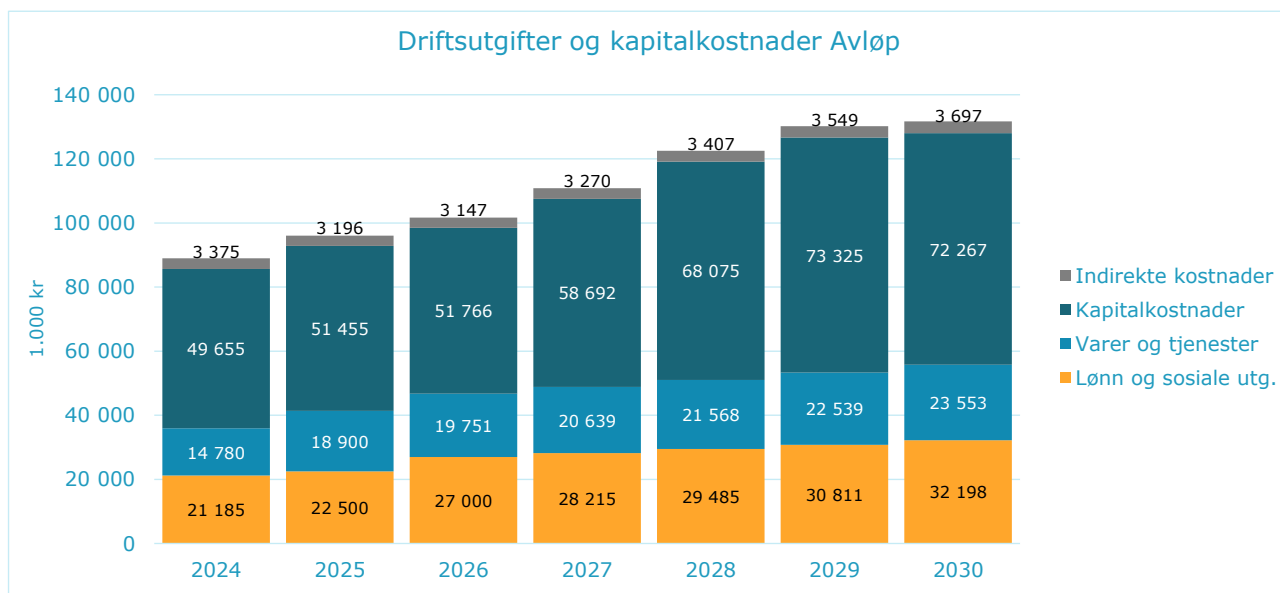
Gebyrsetter - Avløp 2024 til 2030

De samlede gebyrinntektene for avløp i er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. Årsgebyret er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. For 2026 er det beregnet at abonnementsgebyret bør settes til 3 841 kroner og forbruksgebyret bør settes til 41,62 kroner/m³ for å dekke kommunens forventede kostnader. Det gir et samlet årsgebyr på 9 334 kroner for en standardabonnent med årlig vannforbruk på 132 m³.

Gebyrsetter, Avløp (inkl. mva.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	3 644	3 677	3 841	3 971	4 179	4 409	4 691
Endring, abonnementsgebyr		0,9 %	4,5 %	3,4 %	5,2 %	5,5 %	6,4 %
Forbruksgebyr (kr/m ³)	39,43	39,78	41,62	43,03	45,29	47,78	50,83
Endring, forbruksgebyr		0,9 %	4,6 %	3,4 %	5,2 %	5,5 %	6,4 %
Årsgebyr ved 132 m³ årlig forbruk	8 848	8 928	9 334	9 652	10 157	10 717	11 400
Endring fra året før		0,9 %	4,6 %	3,4 %	5,2 %	5,5 %	6,4 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Avløp

Diagrammet viser den forventede utviklingen av kostnadene for avløp frem mot 2030.

Fra 2025 til 2026 forventes de totale kostnadene å øke med 6,10 %, hvorav lønnsutgiftene øker mest med omtrent 4 500 000 kroner. Kapitalkostnadene utgjør 50,92 % av de totale kostnadene og forventes å øke med 20,5 millioner kr fra 2026 til 2030 som følge av planlagte investeringer.

Selvkostoppstilling Avløp

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	21 185	22 500	27 000	28 215	29 485	30 811	32 198
11*** Varer og tjenester	10 179	7 900	8 256	8 627	9 015	9 421	9 845
12*** Varer og tjenester	3 187	7 500	7 838	8 190	8 559	8 944	9 346
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenp	1 414	3 500	3 658	3 822	3 994	4 174	4 362
14*** Overføringsutgifter	14	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	35 978	41 400	46 751	48 854	51 053	53 350	55 751
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	23 484	23 903	21 732	24 718	28 545	31 425	31 225
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	26 171	27 552	30 034	33 974	39 530	41 900	41 042
Sum kapitalkostnader	49 655	51 455	51 766	58 692	68 075	73 325	72 267
Indirekte kostnader (drift og kapital)	3 375	3 196	3 147	3 270	3 407	3 549	3 697
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-1 116	-800	-800	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	87 892	95 251	100 863	110 816	122 534	130 224	131 716
Gebyrinntekter	92 628	99 700	108 140	111 792	117 604	124 035	131 901
Selvkostresultat	4 735	4 449	7 277	977	-4 930	-6 189	185
Selvkost dekningsgrad i %	105,39 %	104,67 %	107,21 %	100,88 %	95,98 %	95,25 %	100,14 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond 01.01	-7 364	-2 846	1 575	9 083	10 467	5 882	-185
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	4 735	4 449	7 277	977	-4 930	-6 189	185
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	-217	-28	231	407	346	122	-4
Selvkostfond 31.12	-2 846	1 575	9 083	10 467	5 882	-185	-4